

SUSANNE JANSSON

Mlaština

Adevărul e că scena nu s-a derulat în tăcere. Normal că au fost mai mulți care au auzit ecurile focurilor de armă în noapte și au văzut silueta aceea întunecată, care a dat brusc buzna din casă, îndreptându-se spre mașina ce staționa.

Poate că martorii și-au văzut apoi de drumul lor sau poate că au urmărit și cele întâmplate după venirea poliției și cum au fost ridicate trupurile de la locul faptei. Dar nimeni nu a spus nimic. S-au furisat cu toții printre tufișuri, s-au ascuns în spatele copacilor ori s-au aruncat la pământ. S-au contopit cu natura, făcându-se nevăzuți. Poate că erau cu toții animale. Mari sau mici, încete sau rapide, cu ochii în patru ori pe jumătate oarbe.

În orice caz, adevărul despre ce s-a întâmplat în realitate în casa aceea a fost repede dat uitării.

Așa cum se întâmplă adesea în viață.

Prolog

Odată cu lăsarea serii, vântul începuse să se întețească. La început adiese ușor printre crengile copacilor, după care pornise să bată din ce în ce mai tare, până când ajunsese să doboare tot ce-i ieșea în cale. În vreo jumătate de oră s-ar fi lăsat întunericul.

Ajuns în parcarea din fața conacului, Johannes s-a dat jos de pe bicicletă și s-a sprijinit de un felinar. Și-a strâns părul negru la spate, cu un elastic. Era foarte urât afară. Pe o astfel de vreme niciun om normal nu s-ar fi gândit să iasă la alergat.

Bine, fie, el nu era un om normal.

A coborât de pe bicicletă și a aruncat o privire spre căsuța lui Nathalie. Un opaiț pâlpâia la una dintre ferestre, aşa că el a putut să o vadă pe ea umblând prin casă. Umbrele dansau lin și nedeslușit peste perete.

La fel ca ea.

Recent petrecuseră o noapte întreagă împreună. Dar dimineața când s-a trezit, ea plecase deja. Patul era gol.

Sigur, îi spusese că avea de lucru devreme în dimineață umătoare, dar asta nu însemna că nu îl întristase gestul ei. Petrecuseră o seară frumoasă împreună, iar ea plecase fără nicio vorbă, fără să-i lase măcar un bilet.

Era vorba, probabil, de același veșnic motiv, teama de intimitate, se gândeau el, în timp ce își flexa mușchii. Brusc se simțise vulnerabilă în fața lui, aşa că preferase să fugă. O explicație plauzibilă, dacă ai chef să te joci de-a psihologul.

Ploua torrential acum și nevoia disperată de a renunță să mai alerge îl cuprindea tot mai mult. Nu era echipat corespunzător, o știa prea bine. Totuși, nu era prima oară când i se întâmpla asta. Nu fusese niciodată genul care să urmărească prognoza meteo, cel mult arunca o privire pe fereastră. Asta pentru că mama lui fusese exact opusul, probabil, având pregătit câte un rând de haine pentru fiecare anotimp, o ținută anume pentru orice ocazie specială. Își petrecuse întreaga copilarie încercând, ajustând și schimbându-și îmbrăcăminte, ca să fie sigur că nicio picătură de ploaie, nicio rafală de vânt nu aveau să pătrundă prin stratul de haine.

Acum, la maturitate, îl încerca aproape un sentiment de bucurie de fiecare dată când simțea ploaia și vântul pe piele.

A început să alerge spre potecă și a luat-o la dreapta, îndepărându-se de casa lui Nathalie. Într-o parte era pădurea, iar în cealaltă se întindea o mlaștină, o priveliște de care ajunsese să se atașeze foarte mult: întinderea aceea mohorâtă, vegetația aceea lacustră, cenușie. Arăta chiar mai austera și mai specială printre rafalele de vânt și ploaie.

Își amintea când văzuse pentru prima oară iarna stratul de zăpadă așternut peste mlaștină. Un peisaj atât de straniu, ireal, nepământean, atât de fragil și de seducător, cum nu mai văzuse vreodată.

La un moment dat, de nicăieri, apăruse și un elan ce-și făcea loc prin băltile înghețate, iar gheața se crăpa sub greutatea lui. Astăzi, bocănîtul monoton al pașilor lui semăna cu niște izbituri puternice, de parcă și-ar fi croit drumul perseverent, mecanic.

După prima secțiune, poteca șerpuită se transforma într-o cărare dreaptă și lungă, care ducea direct spre smârcuri. Din loc în loc încă mai putea zări cărarea, în timp ce alerga în paralel cu ea și, în scurt timp, a văzut și parcarea dinspre mlaștină. Era goală. Rareori se întâmpla să observe pe cineva acolo, dar de data aceasta, sub rafalele de ploaie, peisajul i s-a părut și mai dezolant.

Din loc în loc fuseseră construite câteva poduri din lemn, care duceau spre vechea turbărie. Preț de o clipă s-a gândit să treacă pe

acolo, să o ia pe scurtătură, dar și-a dat repede seama că scândurile erau alunecoase. Ar fi fost prea riscant. Era de ajuns să-și piardă echilibrul și...

– Au!

Călcase strâmb pe o piatră, în ciuda faptului că făcuse atâtea ture pe aici, încât știa pe de rost fiecare rădăcină de copac, fiecare groapă. Durerea i-a săgetat piciorul, apoi l-a mai lăsat puțin, pentru a reveni și mai acută câteva minute mai târziu.

La naiba!

A început să țopăie pe un picior, încercând să se sprijine de ceva, dar în cele din urmă s-a prăbușit pe cărare.

Se rănise grav. A încercat să se ridice de jos, dar vântul și ploaia l-au doborât, pentru că nu-și putea pune piciorul în pământ.

A mai rămas un timp acolo, să vadă dacă îi mai trece durerea. Regreta amarnic că își lăsase telefonul acasă. Cum să ajungă înapoi la conac într-un picior?

Poteca era încadrată de tufișuri, aşa că s-a gândit să încerce să rupă două crengi mai zdravene, ca să improvizeze o pereche de cărje. Deși părea a fi o idee bună, a renunțat curând la ea pentru că nu a găsit nicio creangă îndeajuns de rezistență.

După ce a reușit să străbată o parte din potecă, țopăind într-un picior și târându-se pe jos, a aruncat o privire spre mlaștină. Abia atunci a realizat că ploaia se oprișe și nici vântul nu mai bătea. Totul încremenise.

Ce ciudat!

Luna s-a ivit din spatele norilor plumburii, luminând vălătucii de ceată care pluteau deasupra pământului reavăn.

I s-a părut că audе un zgomot. Era vântul? Sau vreun animal? Aproape că sunase ca o tânguire. Ca un vaiet surd.

În clipă aceea a zărit o lumină la capătul potecii.

O lanternă. Cineva venise să-l salveze!

– Ajutor! strigă el.

Niciun răspuns.

- Am nevoie de ajutor, strigă el. Sunt rănit...

Lumina continua să se apropie. Și mai aproape. În cele din urmă l-a orbit și el a trebuit să-și protejeze ochii cu mâna.

- Cine e acolo?

Apoi lanterna s-a mutat în altă direcție și Johannes și-a ridicat privirea.

„Ce naiba se întâmplă aici?“ a mai avut el răgaz să se întrebe.

După care a văzut negru în fața ochilor.

1

Cu trei săptămâni înainte

Cioc, cioc, cioc.

Nathalie s-a trezit speriată. Și-a dus mâna la tâmpale, simțind că îi plesnește capul de durere.

Cioc, cioc, cioc.

Cioc, cioc, cioc.

S-a uitat spre ceasul deșteptător, mai erau încă două ore până când ar fi trebuit să se trezească. Cu alte cuvinte, nimic nou. Nici nu mai avea rost să încearcă să se culce la loc.

Nu avea niciun sens.

S-a așezat pe marginea patului, încercând să-și dea seama dacă mai avea ceva de făcut. Nu. Făcuse curătenie în apartament și își strânsese toate lucrurile. Bagajele pe care nu le dusesese deja la mașină era împachetată în hol. Totul era pregătit.

Și-a făcut un duș și a luat micul dejun în picioare, încercând să nu lase deranj în urma ei. Le-a scris un bilet celor care urmau să stea în apartamentul ei cât timp avea să fie ea plecată și l-a pus pe masa din bucătărie.

V-am lăsat câteva chestii în frigider, dacă vă e foame. Contul pentru chirie îl găsiți în e-mailul pe care vi l-am trimis ieri.

Şedere plăcută.

Toate cele bune,
Nathalie

Strada era pustie și cufundată în tăcere, ca în fiecare duminică. Și-a pus în cele din urmă bagajele în portbagaj, s-a urcat la volan și a pornit la drum.

A luat-o spre nord, pe autostrada E45, lăsând orașul Gothenburg adormit în urma ei. Se simțea de parcă s-ar fi furișat după o aventură de-o noapte.

După un timp a oprit la o benzinărie ca să alimenteze. Și-a cumpărat o cafea și alte câteva lucruri pe care să le folosească în primele câteva zile. După care a pornit din nou la drum. În scurt timp, peisajul a început să se transforme, devenind din ce în ce mai întunecat, mai profund.

Imaginează-ți, i-a luat doar câteva ore pentru a se întoarce în timp, cu mulți ani în urmă. La tărâmul acela cu lacuri și păduri. În acel loc căruia îi aparținea cu adevărat.

Se simțise întotdeauna ca o străină în orașul acela de la malul mării. Talazurile îvolburate, nestatornice, caprecioase. Nu-și găsise niciodată locul printre oamenii aceia care ieșeau mereu în larg, cărora le făcea plăcere să privească stâncile și orizontul, care venerau soarele și care își doreau ca vremea să fie permanent frumoasă. Era ca și cum ar fi avut aceleași aşteptări și din partea ei, o atitudine relaxată, la care nu avusese niciodată acces, dar pe care învățase să o mimeze într-o oarecare măsură.

Vară de vară, când păsea pe granitul acela călduț din Bohuslän, de fiecare dată când se aventura în mare ca să înnoate, i se părea că marea încerca să o arunce înapoi la mal, din reflex. Parcă valurile ar fi știut că nu se afla în mediul ei natural acolo.

O ploaie rece, de septembrie, începuse să se prelungă pe parbrizul mașinii. O ploaie slabă, domoală. Ca și cum toamna se aprobia pe vârfuri, încercând să nu deranjeze pe cineva.

„Hai“, și-a spus ea. „Hai cu mine. Lasă-te dusă de val. O vom face împreună.“

A trecut de ieșirea spre Åmål și a pornit spre Fengerskog. Brusc s-a simțit cuprinsă de o senzație ireală, un sentiment deopotrivă

neașteptat și copleșitor, care a determinat-o să se întrebe ce avea de gând să facă. Ce era pe punctul de a stârni. În același timp, a realizat că era atât de aproape, că acum era prea târziu să se mai întoarcă din drum.

A trecut ușor cu mașina pe lângă școala de arte și pe lângă vechea fabrică despre care știa că fusese transformată într-un spațiu pentru studiouri, galerii și seminarii. Ajunsese la intersecție, acolo unde fusese pe vremuri un mic aprobator. Acum erau o brutărie și o cafenea, unde putea vedea mai mulți tineri cu genți din pânză, care își savurau cafeaua sau ceaiul din pahare înalte. Apoi clădirile au fost înlocuite de pădure, iar câteva clipe mai târziu, drumul s-a transformat într-o potecă încadrată de copaci, care ducea spre conac.

În curte erau parcate vreo două automobile. A coborât din mașină, fără să își ia bagajele, și a traversat curtea, îndreptându-se spre ușa de la intrare.

Era o clădire impresionantă, cu patru turnuri, fațadă albă și un acoperiș din alamă, de culoarea florilor de tei, cu ferestre mari, care contemplau împrejurimile. Casa fusese construită pe un mic deal, cum se întâmplă adesea în cazul conacelor. Și tot la fel de des se întâmplă să fie înconjurate de peisaje minunate, fiind amplasate în apropierea unui lac frumos sau lângă un șir de coline.

Doar că acest conac era diferit. Priveșteau din jur era modestă, neimpresionantă. Un decor vast, în culorile toamnei, cu arbori piperi-niciți și o vale întunecată. Genul acela de peisaj la care soarele părea să nu ajungă niciodată, care nu se usca niciodată. Pământul era veșnic mâlos, veșnic îndurerat.

Iar acum se întorsese acasă.

– Tu ești fata care a venit să închirieze căsuța?

Femeia aceea, Agneta, era administratorul conacului. Era îmbrăcată cu un fel de tunică bej, cu aplicații din dantelă, care o făcea să semene cu un stâlp. Avea părul de un blond cenușiu, până la umeri, cu un breton bont.

– Da.

„Sotul ei era chiar în spatele său, un bărbat cu un cap mai scund decât ea, îmbrăcat într-un costum de culoare închisă, care cerceta neliniștit din priviri încăperea.

„Gustav”, și-a zis Nathalie. „Parcă ar fi bodyguardul el. Au rămas exact cum îmi aminteam eu.”

– În cazul acesta, bine ai venit la Conacul Mossmarken și Quagmire! Sper că știi că locuința pe care ai închiriat-o e o casă micuță, simplă. O folosim, de regulă, doar în lunile de vară.

– Da, nu-i nicio problemă. Căldura funcționează, nu-i aşa?

– Are două șemineuri și un frigider. Atât. Poți să-ți iei apă din pivniță și să îți încarci telefoanele și calculatorul în biroul nostru. La etaj găsești dușul și toaleta. Și mai e și o latrină în spatele casei tale, desigur. Ce altceva ar mai fi de zis? șopti ea, căzută pe gânduri. Ah, da, bicicleta. Avem o bicicletă mai veche, pe care poți să o împrumuți, dacă vrei. Apropo, de unde ești, de fel?

– Locuiesc în Gothenburg.

Observase vechile portrete de pe peretele de la intrare, care întruchipau mai multe doamne elegante, îmbrăcate în rochii voluminoase și domni chipeși, în uniformă. Copilă fiind, fusese întotdeauna captivată de tablourile acelea și, în mod special, de cel al Sofiei Hansdotter, soția unuia dintre stăpânii care locuiseeră în conac spre finalul secolului al XIX-lea. Își amintea atât de bine rochia Sofiei, de un verde intens, și privirea ei melancolică!

Umbila vorba că șapte dintre cei opt copii ai săi muriseră. Că ea nu era în toate mintile. Că în secret și-ar fi sufocat singură copiii cu perna și că își implorase soțul să îi îngroape în mlaștina de lângă conac. Pentru că voia să îi aibă aproape, zicea ea. Bărbatul ei îi făcuse hatârul, pentru că nu voia să o măhnească și mai tare. Până în ziua în care s-a născut cel de-al optulea copil, când, într-o clipă de luciditate, bărbatul înțelesese într-un final cum îi muriseră toți ceilalți copii și hotărâse să îl ia pe cel mic de lângă mama lui. Legenda spune că atunci Sofia s-a dus în locul în care fuseseră îngropăți copiii, a pășit în mlaștină și s-a făcut nevăzută. Nimeni n-a încercat să o salveze.

Cel de-al optulea copil a crescut mare și voinic, iar la maturitate a preluat frâiele sălașului. El era stră-străbunicul actualului proprietar, Gustav.

– De mai bine de treizeci și cinci de ani, eu și Gustav am transformat locul acesta într-o casă de oaspeți, după ce am primit-o moștenire de la părinții lui, își continua Agneta discursul, căci era evident că nu era prima oară când împărtășea povestea conacului. Strămoșii lui Gustav au trăit aici din anii 1600, sunt reprezentați toți în tablourile acestea, a zis ea arătând spre pereți.

Exact în clipa aceea, o femeie cobora pe scări.

– Ea este Jelena, bucătăreasa noastră, care face un pește afumat de te lingi pe degete, cel mai bun din zona lacului Vänern, dacă îi-ar face placere să iei vreodată masa împreună cu noi.

Jelena era o femeie palidă și subțirică, departe de stereotipurilor matroanei durdulii.

– Iar el este Alex, meșterul nostru, adăugă Agneta văzându-l pe bărbatul acela înalt, musculos, care intra pe ușă. Poți să apelez la el, dacă îi se strică ceva.

Alex s-a oprit în loc, cu privirea îndreptată spre candelabru și a făcut o mișcare scurtă din cap. După care și-a văzut de drumul lui, îndreptându-se spre camerele din spatele casei.

– Pe mine și pe Gustav ne găsești aici zi de zi, între nouă și patru, dacă vei vrea să ne întrebi ceva. De cele mai multe ori suntem în biroul de aici, asta dacă nu suntem cocoțați pe vreo scară, vopsind ușile hambarului, reparând tractorul sau ceva de genul asta. În rest ne găsești în aripa de est, unde locuim noi. Dar poți să dai de noi și în afara orelor de program, a spus ea, iar după câteva clipe de pauză a adăugat: Cam asta ar fi tot. Asta e tot. Așa e în afara sezonului, nu se petrece mare lucru pe aici. Ce te aduce în zonă, ai venit cu un scop anume, dacă nu te deranjează că te întreb?

– Ei, bine... lucrez la disertația pentru doctoratul meu. Este un tratat despre modul în care efectul de seră influențează procesul de descompunere în zonele mlaștinoase. Sunt biolog de profesie.

– Înțeleg, a răspuns Agneta zâmbind, în timp ce își îndrepta privirea spre fereastră. Ai venit să explorezi smârcurile. Interesant.

– Da, am de gând să mai fac câteva experimente pe teren...

– Mlaștina asta este cu adevărat unică, a continuat Agneta. Se zvonește că pe vremuri se aduceau ofrande în locul acesta.

– Așa este.

– Știai? Da, se pare că, în Epoca Fierului, oamenii îngropau în mlaștină fel de fel de ofrande pentru zei. Chiar și jertfe umane. Avem câteva broșuri pe tema asta în birou. La începutul noului mileniu a fost descoperit un trup neînsuflețit, din anul 300 i.H. A fost dus la Muzeul din Karlstad...

– Da, am auzit ceva despre asta, a răspuns Nathalie.

– Fata Merișor, a spus Agneta.

– Da, a zis și Nathalie.

– Da, așa am numit-o pe fata aceea pe care au găsit-o acolo... și, dacă tot vorbim despre tărâmul acesta mlaștinios, să fii cu mare băgare de seamă dacă intenționezi să te duci acolo. Unele porțiuni sunt foarte noroioase, iar potecile sunt alunecoase în perioada aceasta a anului. Dar presupun că ești deja obișnuită cu asta.

*

Căsuța ei era în spatele conacului, avea doar o cameră și o bucătărie, alcătuită dintr-un blat și o chiuvetă fără robinet, o sobă cu lemn și un mic spațiu pentru masă, cu o canapea tradițională de bucătărie și două scaune. Camera era decorată cu un pat înalt, o comodă, o măsuță simplă și, în fața sobei de ceramică, două scaune vechi și o masă micuță.

Aerul răcoros, de toamnă, se strecuă ușor prin pereții groși, din lemn. Încăperea părea ponosită, dar mirosea a proaspăt, a curat.

O oglindă mare atârnată pe unul dintre pereți. Nathalie se aşezase pe jos, cu picioarele încrucișate, privindu-și chipul în oglindă. I se părea întotdeauna atât de ciudat că arăta mult mai energetică decât

se simțea în realitate. Se uita la părul blond, pe care îl tundea o singură dată pe an, optând pentru aceeași coafură pe care i-o sugerase un stilist celebru cu unsprezece ani în urmă, pe când Nathalie se pregătea pentru o sedință foto. Un bob simplu, până la umeri, o coafură ușor de întreținut.

La optsprezece ani fusese „descoperită” în fața cinematografului și i se oferise un contract de modelling, chiar dacă era prea scundă, motiv pentru care cei de la agenție se așteptaseră să le rămână veșnic recunoscătoare pentru că fuseseră dispuși să treacă peste acest defect.

Nathalie tocmai ce terminase liceul și ar fi vrut să strângă niște bani, dar nu reușise să se împace cu toată nebunia aceea. Nu suporta miroslul de fixativ, pensulele care îi încărcau chipul și ordinele primite în fața camerei de fotografat, niște comenzi destul de arăgoase, menite să o facă să radieze ceva extraordinar, ceva ce nu reușise să deslușească niciodată. Două săptămâni mai târziu ajunsese la limita răbdării.

Coafura aceea era singurul lucru semnificativ cu care rămăsese din acea scurtă perioadă a vieții sale. Era ceva atât de ușor de întreținut și care o ajuta să păstreze o înfațășare frumoasă, pe care alesese să o adopte din motive cât se poate de practice: îi ținea pe cei din jurul ei mulțumiți și preocupați de ce se întâmpla la suprafață.

În holul de la intrare a găsit două urcioare cu apă și o găleată mare, din lemn. A aprins mai întâi soba din bucătărie și pe cea din cameră, apoi și-a desfăcut cumpărăturile și și-a aranjat hainele în dulap, după care a scos o hartă mare a ariei mlaștinoase, pe care a atârnat-o pe peretele din fața biroului. După asta, și-a scos papucii și un pulover călduros.

A luat camera la pas, uitându-se în jurul ei. Focul ardea în sobă, scoțând atât de mult fum, încât s-a văzut nevoită să deschidă fereastra.

Câteva clipe mai târziu, lucrurile păreau să se așeze la locul lor. Și-a încălzit o conservă de tortellini, pe care o luase de la benzinărie, și a mâncat și o felie de pâine cu brânză topită.